

PLANIRANJE PRORAČUNA U RUMUNJSKOJ PREGLED OECD-A

*Brian Finn
28. listopada/oktobra 2022.*

OECD-ov pregled proračunskog upravljanja

- Ocijenjeno u odnosu na 10 načela OECD-ove Preporuke Vijeća o proračunskom upravljanju
- U izvješću je utvrđeno sljedeće:

Proračunskim reformama vlade napravljen je velik iskorak u smjeru provedbe OECD-ove Preporuke Vijeća o proračunskom upravljanju, na primjer uvođenjem srednjoročnog planiranja i prikupljanja podataka o učinku. Međutim, poboljšanja ostvarena provedbom reformi zaostala su za donošenjem novih okvira.

- Dosta je učinjeno, ali i dalje treba dosta učiniti
- Dobar temelj za provedbu reformi i izgradnju kapaciteta

Planiranje proračuna u okviru fiskalnih ciljeva

Upravljanje proračunima u okviru jasnih, vjerodostojnih i predvidljivih granica fiskalne politike

- Zemlja je predmet postupka prekomjernog duga
- Jasne slabosti unatoč obvezi koju je MF preuzeo u pogledu utvrđivanja gornjih granica rashoda
  - izvanrednim pravilnicima narušava se usklađenost s fiskalnim ciljevima
  - potrebno je bolje usklađivanje planiranja proračuna odozgo prema dolje i odozdo prema gore
- Suradnja s ministarstvima prije izračuna gornjih granica radi boljeg shvaćanja događanja povezanih s programima i učincima te rashodima
- Izvanredni pravilnici su politizirani, ali je potrebno o njima raspravljati

Planiranje proračuna u okviru fiskalnih ciljeva

Detaljno
usklađivati
proračune sa
srednjoročnim
strateškim
prioritetima
vlade

- Čvrsta pravna osnova za srednjoročni okvir rashoda
- Srednjoročni okvir rashoda formalno se provodi, umjesto da se primjenjuje kao temelj za proračun
  - srednjoročni okvir rashoda nije povezan s institucijskim strateškim planovima
  - opseg za poboljšanje točnosti procjena za naredne godine te za njihovo uključivanje u fiskalnu strategiju
- Poboljšanje
  - bolja koordinacija između MF-a i Glavnog tajništva
  - ojačana koordinacija između jedinica za javne politike te jedinice za proračun i provedbu u okviru resornih ministarstava

Okvir za planiranje kapitalnog proračuna

Dizajnirati okvir za planiranje kapitalnog proračuna kako bi se odgovorilo na potrebe nacionalnog razvoja na troškovno učinkovit i dosljedan način

- Zemlje bi trebale temeljiti svoje planove za kapitalna ulaganja na objektivnoj ocjeni nedostataka gospodarskih kapaciteta, potreba razvoja infrastrukture te sektorskih i socijalnih prioriteta
- U ovom području nema preporuka jer većinu kapitalnih rashoda financira EU. U izvješću je utvrđeno sljedeće:

Discipline u pogledu izvještavanja o tokovima izvora financiranja Europske unije, putem Ministarstva ulaganja i europskih projekata, snažne su te ih nadopunjuju polugodišnje revizijske misije i bliski monitoring relevantnih izvješća rumunjskog Revizorskog suda.

Transparentnost, otvorenost i dostupnost

Osigurati da su
proračunski
dokumenti i
podaci
otvoreni,
transparentni i
lako dostupni

- Ima više transparentnosti i angažmana s civilnim društvom; zakonodavstvo i Nacionalni akcijski plan za otvorenu vlast
- Nepotrebne pojedinosti prepreka su analizi i smislenoj diskusiji o ciljevima u pogledu potrošnje
- Poboljšanje
  - pojednostavnjenje proračunskih informacija
  - donošenje nacрта proračuna namijenjenog građanima

Participativna, inkluzivna i realistična rasprava

Osigurati
inkluzivnu,
participativnu i
realističnu
raspravu o
proračunskim
odlukama

- Preuzete obveze u okviru Nacionalnog akcijskog plana za otvorenu vlast
- Parlament i Fiskalno vijeće nemaju dovoljno vremena i resursa da pridonesu temeljitom ispitivanju proračuna i izvrše svoje ovlasti
- Poboljšanje
  - revizija proračunskog kalendara
  - osiguravanje potrebnih resursa
  - razmatranje mogućnosti uspostavljanja parlamentarnog ureda za proračun

Sveobuhvatno proračunsko računovodstvo

- Sveobuhvatno predstavljanje rashoda i prihoda; čvrst ISFU (FOREXEBUG) i razvoj obračuna
- Slabo razumijevanje obračuna na razini resornih ministarstava
- Poboljšanje
  - nastavak informiranja resornih ministarstava o računovodstvenim pravilima i pristupu obračunima

Predstaviti
sveobuhvatan,
točan i realističan
prikaz javnih
financija

Učinkovito izvršenje proračuna

- Čvrst pravni okvir, JRR, upravljanje gotovinom i kontrola proračuna dobro uspostavljeni
- Vrlo kasna izrada godišnjeg izvještaja o izvršenju proračuna
- Poboljšanje
  - ubrzanje dovršetka izvještaja o izvršenju proračuna i njegove revizije koju provodi Revizorski sud kako bi bio dostupan parlamentu tijekom rasprave o proračunu

Aktivno
planirati
izvršenje
proračuna te
upravljati
njime i
provoditi
monitoring nad
njime

Učinak, evaluacija i vrijednost za uloženi novac

Osigurati da su
učinak,
evaluacija i
vrijednost za
uloženi novac
neizostavan
sastavni dio
proračunskog
procesa

- Čvrsta pravna osnova za planiranje proračuna prema učinku
- Strategije, ciljevi politike još nisu usklađeni s planiranjem proračuna
- Nema mjerenja učinka; ograničena primjena dubinskih analiza rashoda
- Poboljšanje
  - nastavak razvoja planiranja proračuna prema učinku u okviru pilot-projekata ministarstava
  - nastojanja u izgradnji kapaciteta usmjerena na upotrebu nefinancijskih informacija u ocjeni učinka
  - (ponovno) uvođenje dubinskih analiza rashoda

Fiskalni rizici i održivost

Razborito
utvrditi i
ocijeniti
dugoročnu
održivost i
druge fiskalne
rizike te
upravljati
njima

- Proračunski deficit, postupak prekomjernog deficita iako je udio duga nizak
- Odjeljak o fiskalnim rizicima sad uključen u proračun, ali potreban je snažan okvir za upravljanje s ublažavanjem rizika, posebno kad je riječ o rizicima u nastajanju kao što su oni povezani s klimom
- Poboljšanje
  - nastavak razvoja okvira za upravljanje fiskalnim rizicima uz posebno osoblje odgovorno za taj zadatak

Kvaliteta, integritet i neovisna revizija

Promicati integritet
i kvalitetu
proračunskih
projekcija, fiskalnih
planova i provedbe
proračuna putem
strogog osiguranja
kvalitete uz
neovisnu reviziju

- Revizorski sud i Fiskalno vijeće pružaju vanjski nadzor
- Dobro uspostavljena unutarnja revizija, ali kvaliteta se razlikuje ovisno o administraciji
- Poboljšanja
  - ojačati Fiskalno vijeće
  - ojačati unutarnju reviziju oko slabih točaka
  - usredotočiti se na provedbu preporuka

Hvala